

“КОМПАНИЙН ЗАСАГЛАЛЫН КОДЕКС”- ИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2023

Агуулга

1. Үнэлгээний аргачлал.....	3
1.1 Үнэлгээний асуулгын бүтэц.....	3
1.2 Үнэлгээний оноо	3
1.3 Хэрэгжилтийн үнэлгээ.....	4
2. Үнэлгээний нэгдсэн дүн.....	5
3. Үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан.....	6
4. Дүгнэлт.....	18

1. Үнэлгээний аргачлал

Санхүүгийн зохицуулах хорооноос 2022 оны 3-р сарын 23-ны өдөр шинэчлэн баталсан “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг үнэлэх зорилгоор Монголын хөрөнгийн бирж 2022 оны 6-р сарын 9-ний өдөр үнэлгээний аргачлалыг боловсруулсан.

Энэхүү үнэлгээний аргачлалын дагуу "БиДиСЕК ҮЦК" ХК-ийн “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээг ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга хийж гүйцэтгэсэн болно.

1.1 Үнэлгээний асуулгын бүтэц

1. ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт
2. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг
3. Тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдал
4. Аудит, хяналтын тогтолцоо
5. Эрсдэлийн удирдлага
6. Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал
7. Оролцогч талуудын эрх ашиг
8. Компанийн соёл
9. Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх гэсэн 9 үндсэн үзүүлэлт бүхий нийт 36 асуулгаас бүрдсэн.

1.2 Үнэлгээний оноо

Нийт 36 асуулга тус бүрийн хүрээнд хийгдэх шаардлагатай ажлын хэрэгжилтийг 0-2 оноогоор үнэлж түүнийгээ хувьд шилжүүлэн, үнэлгээг 0-100 хувиар тооцож гаргана.

- Бүрэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл үндэслэл бүхий тайлбар гаргасан бол 2 оноо;
- Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн, эсхүл хугацаа бүхий хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, зорилтоо тайлбарласан бол 1 оноо;
- Хэрэгжүүлээгүй, үнэлгээ ирүүлээгүй бол 0 оноо.

1.3 Хэрэгжилтийн үнэлгээ

Үнэлгээний нэгдсэн дүнд үндэслэн “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг дараах байдлаар үнэлнэ.

- Авбал зохих нийт онооны 90 хувь болон түүнээс дээш байвал засаглал хэвийн буюу эрсдэлгүй;
- 70-89 хувь байвал дунд засаглалтай буюу цаашид эрсдэл үүсч болзошгүй тул Монголын хөрөнгийн биржээс зөвлөмж хүргүүлэх;
- 50-69 хувь байвал хангалтгүй засаглалтай буюу эрсдэлтэй тул Монголын хөрөнгийн биржээс зайны болон газар дээрх хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдсэн;
- 49 болон түүнээс доош хувьтай бол муу засаглалтай буюу үйл ажиллагаа нь өндөр эрсдэлтэй тул зохицуулалтын арга хэмжээ авах шаардлагатай.

2. Үнэлгээний нэгдсэн дүн

Хүснэгт 1. "БиДиСек ҮЦК" ХК-ийн "Компанийн засаглалын кодекс"-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээний нэгдсэн дүн

№	Гарчиг	Авбал зохих оноо	Үнэлсэн оноо	Хяналтын оноо	Үнэлгээний хувь
1	ТУЗ-ийн бүтэц, зохион байгуулалт	12	12		100%
2	ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод, тэдгээрийн чиг үүрэг	10	10		100%
3	Тайлагнал, мэдээллийн ил тод, байдал	6	5		83%
4	Аудит, хяналтын тогтолцоо	6	4		66%
5	Эрсдэлийн удирдлага	8	8		100%
6	Эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшуулал	6	5		83%
7	Оролцогч талуудын эрх ашиг	8	8		100%
8	Компанийн соёл	6	5		83%
9	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх	10	10		100%
	Нэгдсэн дүн	72	67		91%

Хүснэгт 1-д үзүүлсэн үнэлгээний нэгдсэн дүнгээс харахад "БиДиСек ҮЦК" ХК-ийн "Компанийн засаглалын кодекс"-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээ нь 91% буюу хэвийн засаглалтай гэж үнэлэгдсэн байна.

3. Үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан

Хүснэгт 2. "БиДиСек ҮЦК" ХК-ийн "Компанийн засаглалын кодекс"-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан

Компанийн засаглалын үнэлгээний асуулга					
<i>Кодексийн хэрэгжилтийг “Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла” гэсэн зарчмын дагуу тайлагнах ба кодексийн зүйл тус бүрээр биелүүлсэн эсэх, биелүүлээгүй бол яагаад биелүүлээгүй, түүнийг орлох бүтэц, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авсан, эсхүл авч байгаа, хэрэв төлөвлөж буй бол хугацаатайгаар нь тайлбар хэсэгт тусгана.</i>					
НЭГ. ТУЗ-ИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ					
ТУЗ нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэц байна					
№	Зүйл	Хэрэгжилт	Тайлбар	Оноо	Хувь
1	1.1. Компани нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	"БиДиСек ҮЦК" ХК нь 2023 оны 02 сарын 19-ны өдөр "ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам"-ыг баталсан ба тус журамд ТУЗ-ийн дарга, ердийн болон хараат бус гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хүлээх хариуцлагыг нарийвчлан тусгасан болно.	2	100%
2	1.2. Компани нь ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, залгамж халааны бодлогын баримттай байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компанийн ТУЗ нь 2023 оны 02 сарын 19-ний өдөр ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хорооны журмыг шинэчлэн баталсан. Тус журамд ТУЗ-ийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг зохицуулсан. Мөн тус өдөр "Залгамж халааны бодлого"-ыг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны баталсан үлгэрчилсэн бодлогын хүрээнд компанийн онцлогт нийцүүлэн эхний байдлаар баталсан.	2	100%
3	1.3. ТУЗ-ийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн	Бүрэн хэрэгжүүлсэн	Компани нь 2022 оны үйл ажиллагааны тайланд ТУЗ-ийн ердийн болон хараат бус гишүүдийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хувьцааны хувь эзэмшил, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг тусган, нийтэд мэдээллэсэн болно.	2	100%

	үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, цахим хуудсандаа байршуулна.		Нотлох баримт. https://bdsec.mn/shareholder		
4	1.4. Компани нь ТУЗ болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүний бодлогын баримт бичигтэй байх ба уг баримт бичигт гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэрт байдал зэргийг тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компанийн ТУЗ нь өөрийн үйл ажиллагааны журам, ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод тус бүрийн журмыг шинэчлэн баталсан. Нотлох баримт: https://bdsec.mn/shareholder	2	100%
5	1.5. ТУЗ-ийн гишүүнийг анх томилогдоход чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулах ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, тэдгээрийг шинэчлэх сургалтад тогтмол хамруулна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	БидиСЕК ҮЦК ХК-ийн хувьд ТУЗ-ийн 9 гишүүний дийлэнх олонх нь 2006 оноос хойш ТУЗ-ийн гишүүнээр ажиллаж байгаа. Шинээр нэр сонгогдсон ТУЗ-ийн гишүүдийг сонгогдсон өдрөөс эхлэн компанийн холбогдох бүх мэдээлэлтэй танилцах боломжоор хангаж ажилладаг төдийгүй тус гишүүд компанийн засаглалын сургалтад сууж, гэрчилгээ авдаг.	2	100%
6	1.6. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар ТУЗ-ийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүлээнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн	“ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам”-ын дагуу ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргыг ТУЗ-ийн даргын санал болгосноор ТУЗ томилно. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга нь ТУЗ-ийн дотоод үйл ажиллагааг зохион байгуулан ажиллаж, хөрөнгө оруулагчдад мэдээлэл хүргэх, оролцогч талуудын хоорондын үйл ажиллагааны уялдааг хангах, ТУЗ-ийн бичиг хэрэг,	2	100%

			хуралдааны бэлтгэлийг хангах, тэмдэглэл хөтлөх, хурлаас гарах шийдвэрийг зохих журмын дагуу батлуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих зэрэг ажлыг хариуцан ажилладаг. ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргын чиг үүргийг ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журмаар зохицуулан, шинэчилсэн журамд тусгасан болно.		
ДҮН (Авбал зохих оноо-12)				12	100%
ХОЁР. ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ					
ТУЗ нь өөрийн үйл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ					
7	2.1. ТУЗ-ийн дарга болоод ТУЗ-ийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компанийн тухай хууль болон ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам-д гишүүдийн гуравны нэгээс доошгүй хувь нь хараат бус гишүүн байхаар заасан байдаг. Хууль болон журмын хэрэгжилтийг ханган ТУЗ-ийн 9 гишүүний 4-ийг хараат бус гишүүнээр сонгосон. Компанийн үүсгэн байгуулагч ТУЗ-ийн даргаар томилогдон ажиллаж байна.	2	100%
8	2.2. ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичигтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	2023 оны 02 сарын 19-ны өдөр ТУЗ-өөс ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хорооны журмыг баталсан. Аудитын хороо нь одоогоор нийт 3 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй бөгөөд Аудитын хорооны дарга нь хараат бус гишүүн. Аудитын хороо нь ээлжит хурлыг жилд нэгээс доошгүй удаа, ээлжит бус хурлыг компанийн үйл ажиллагаа, шийдвэрлэх асуудлаас хамааран хэдийд ч хуралдуулдаг бөгөөд компанийн санхүүгийн тайлагнал, дотоод аудит, эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, шаардлагатай зөвлөмжийг хүргэж ажилладаг. Гүйцэтгэх удирдлага болон компанийн	2	100%

			ажилтнууд хорооны хүсэлтээр хуралд оролцох зохицуулалтыг шинэчилсэн журамд тусгасан.		
9	2.3. ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь цалин, урамшууллын үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичигтэй байна. Цалин урамшууллын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна. Цалин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагцхүү хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ТУЗ нь 2023 оны 02 сарын 19-ны өдөр ТУЗ-ийн дэргэдэх Цалин урамшууллын хорооны журмыг шинэчлэн баталсан. Тус хорооны даргаар ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн томилогдон ажилладаг. Цалин урамшууллын хороо нь жилд нэгээс доошгүй удаа хуралдан компанийн цалин урамшууллын бодлогын оновчтой байдал, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилладаг бөгөөд хурлын хэлэлцэх асуудлын дагуу хорооны зөвшөөрлөөр гүйцэтгэх удирдлага болон бусад мэргэжилтнүүд хуралд оролцох зохицуулалтыг шинэчилсэн журамд тусгасан.	2	100%
10	2.4. ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэх хороо нь үйл ажиллагааны журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ТУЗ-ийн дэргэдэх Нэр дэвшүүлэх хороо нь 2023 оны 02 сарын 19-ны өдөр хорооны дүрмээ шинэчлэн баталсан. ТУЗ-ийн дэргэдэх “Нэр дэвшүүлэх хороо” нь Залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй бөгөөд хурлын хэлэлцэх асуудлын дагуу хорооны хүсэлтээр холбогдох удирдлагууд хуралд оролцдог. Тус хорооны даргаар ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн томилогдон ажилладаг.	2	100%
11	2.5. ТУЗ нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод бүгд үйл ажиллагааны журам, заавартай,	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	“ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журам”-ын хүрээнд ТУЗ нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болох Одоогийн байдлаар компанийн ТУЗ нь өөрийн дэргэдэх аудит, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшууллын хорооны хүрээнд холбогдох	2	100%

	чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршлага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.		зөвлөмжүүдийг хангалттай түвшинд өгч байгаа тул бусад чиг үүрэг бүхий хороодыг байгуулах шаардлага төдийлөн үүсээгүй байна.		
ДҮН (Авбал зохих оноо-10)				10	100%
ГУРАВ. ТАЙЛАГНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ					
ТУЗ нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал, мэдээллийн ил тод байдлын үнэн, бүрэн, тэнцвэрт байдлыг хангана					
12	3.1. ТУЗ нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь 2014 оны 06 сарын 20-ны өдөр “Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам”-ыг баталсан. Мөн Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”-ын хавсралтаар баталсан тухай бүр болон заавал мэдээлэх зохицуулалтын хүрээнд холбогдох мэдээллийг МХБ-ийн вэб сайт болон өөрийн вэб сайтаар дамжуулан хувьцаа эзэмшигчдэдээ нээлттэй мэдээллэн ажиллаж байна. 2022 оны компанийн вэб сайтын шинэчлэлтээр хувьцаа эзэмшигчдэд зориулсан мэдээллийн хэсгийг байршуулан, холбогдох мэдээллийг нийтлэн ажиллаж байна. <i>Нотлох баримт:</i> https://bdsec.mn/shareholder	2	100%
13	3.2. ТУЗ нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компанийн цахим хуудсын шинэчлэлтийн хүрээнд хувьцаа эзэмшигчдэд зориулсан мэдээллийн хэсгийг гарган, холбогдох журам, үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайлангийн ил тод байдлыг ханган, сайжруулан ажиллаж байна.	2	100%
14	3.3. Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байна.	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь жилийн эцсийн болон улирлын санхүүгийн тайланг НББОУС болон СТОУС-ын дагуу бэлтгэдэг. Мөн жил бүрийн санхүүгийн тайланд Санхүүгийн	1	50%

	<p>Санхүүгийн бус тайлан нь хүрээлэн буй орчин, нийгэм, эдийн засгийн хүрээнд компанийн тогтвортой үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс, эрсдэл, компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтууддаа хүрсэн эсэхийг үнэлсэн мэдээлэл байна.</p>		<p>Зохицуулах Хорооны бүртгэлтэй аудитын компаниар аудит хийлгэж, тайланг МХБ болон өөрийн вэб сайтаар дамжуулан нийтэд мэдээллэдэг.</p> <p>Санхүүгийн бус тайлагналын хувьд 2023 оноос эхлэн БОНЗ-ийн тайланг бэлтгэх бөгөөд компанийн үйл ажиллагааны үр дүн, байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, засаглал, ТУЗ-ийн үйл ажиллагаа, эрсдэлийн удирдлага, тогтвортой хөгжил зэрэг агуулгаар мэдээлэл бэлтгэн оруулахаар төлөвлөж байна.</p>		
ДҮН (Авбал зохих оноо-6)			5	83%	
ТАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА					
ТУЗ нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина					
15	<p>4.1. ТУЗ нь аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортой харьцах, түүнийг хуульд заасан чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар тусгаж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.</p>	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь жил бүр Санхүүгийн Зохицуулах Хороонд бүртгэлтэй аудитын компаниар санхүүгийн тайланд аудит хийлгэх үүргээ биелүүлж ажиллаж байна.	2	100%
16	<p>4.2. Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байна.</p>	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн.	Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд компанийн ерөнхий нягтлан бодогч аудитын дүгнэлтийг танилцуулдаг.	1	50%
17	<p>4.3. Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц,</p>	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь 2008 оны 04 сарын 05 өдөр “Дотоод хяналтын журам”-ыг баталсан бөгөөд энэ онд шинэчлэн батлах	1	50%

	зохион байгуулалт, чиг үүрэг, тэдгээрт орсон өөрчлөлтийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар олон нийтэд тухай бүр мэдээлнэ.		төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна.		
ДҮН (Авбал зохих оноо-6)				4	67%
ТАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА					
ТУЗ нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина					
18	5.1. Компани нь эрсдэлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй байх ба эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд заасны дагуу аудитын хороо нь компанийн үйл ажиллагаа, санхүү, хууль эрх зүйн гол эрсдэлүүдийг тодорхойлон хянадаг. Харин компанийн удирдлагын зүгээс эрсдэлийг тодорхойлох, үнэлгээ хийх, эрсдэлийг бууруулах, тодорхой хугацаанд хянах явцад баримтлах удирдамж, бодлогыг тодорхойлон ажилладаг. Мөн 2014 оны 06-р сард “Эрсдэлийн сангийн дотоод журам ”-ыг баталсан бөгөөд 2023 онд шинэчлэн батлах төлөвлөгөөтэй байна.	2	100%
19	5.2. ТУЗ нь дэргэдээ эрсдэлийн удирдлага хариуцсан хороотой байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доошгүй тооны гишүүнтэй, дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байна. Эрсдэлийн	Бүрэн хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь гурван гишүүний бүрэлдэхүүнтэй бөгөөд дарга болон гишүүдийн олонхи нь хараат бус гишүүн байдаг. ТУЗ болон Гүйцэтгэх удирдлагын зүгээс тухай бүр эрсдэлийг үнэлэн холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлдэг. 2023 оноос эхлэн тус хорооны бүтэц, хуралдсан давтамж, хэлэлцсэн асуудал, гишүүдийн	2	100%

	<p>хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, тус хорооны хурлын ирц, хуралдсан асуудал, давтамжийн талаар тогтмол тайлагнана.</p>		<p>ирц зэрэг холбогдох мэдээллүүдийг үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, ил тод байдлыг ханган ажиллаж байна.</p>		
20	<p>5.3. Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлж, тэдгээр эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлана.</p>	<p>Бүрэн хэрэгжүүлсэн.</p>	<p>Компаний зүгээс нийгмийн хариуцлагын хүрээнд Хөрөнгийн зах зээлийн мэргэжлийн оролцогчдын дунд “BDSCup” хөл бөмбөгийн тэмцээнийг 15 жилийн турш амжилттай зохион байгуулсан. 2022 оны 4-р сард МХБ-ээс боловсруулсан “БОНЗ-ын тайлангийн маягт”-ын дагуу 2023 оноос эхлэн холбогдох эрсдэлүүдэд үнэлгээ хийн тайлан бэлтгэж, эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буй талаараа МХБ болон компанийн цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээллэх болно.</p>	2	100%
21	<p>5.4. Компани нь комплайнсын хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба комплайнсын хяналтын хэрэгжилтийн үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.</p>	<p>Бүрэн хэрэгжүүлсэн.</p>	<p>Компанийн зүгээс үйл ажиллагаагаа хууль тогтоомж, дүрэм журмуудад бүрэн нийцүүлэн явуулах, ажил үйлчилгээ үзүүлэхдээ мэргэжлийн стандарт, мэргэжилтний ёс зүйг төлөвшүүлэх зорилгоор дотоодод дагаж мөрдөх “Зах зээлийг урвуулан ашиглахтай холбогдох журам”, “Мэргэжилтний ёс зүйн дүрэм”, “Дотоод хяналтын журам” зэрэг баримт бичгүүдийг батлан хэрэгжилтийг ханган ажилладаг.</p>	2	100%
<p>ДҮН (Авбал зохих оноо-8)</p>				8	100%

ЗУРГАА. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ					
Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байна					
22	6.1. ТУЗ-ийн гишүүний цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлэлцэж батална.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар Компанийн ТУЗ-ийн гишүүдийн цалин урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг ил тод хэлэлцэн баталдаг. 2023 оноос эхлэн жилийн үйл ажиллагааны тайланд ТУЗ-ийн гишүүдэд олгосон цалин урамшууллын бодит хэмжээг тусгаж, нийтэд мэдээллэн ажиллаж байна.	2	100%
23	6.2. Компани цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуурыг цалин, урамшууллын бодлогын баримтад тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь 2022 оноос эхлэн ажилчдыг ажилласан үр дүнгээс нь шалтгаалан үнэлгээ хийж карьер тодорхойлох “Карьер урамшууллын” шинэ системийг нэвтрүүлж, амжилттай хэрэгжүүлсэн. Энэхүү системийн хүрээнд албан тушаалд тэнцэх шалгуур, цалин урамшууллын хувь хэмжээг шинэчлэн баталсан. 2023 онд Цалин урамшууллын хорооны зүгээс “Цалин урамшууллын бодлогын баримт”-ыг шинэчлэн баталхаар төлөвлөж байна.	2	100%
24	6.3. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	ТУЗ-ийн үйл ажиллагааны журамд Гүйцэтгэх удирдлагын цалин урамшууллын талаар нийтэд мэдээлэхдээ тухай бүр өөрөөс нь зөвшөөрөл авах тухай тусгасан байдаг.	2	100%
ДҮН (Авбал зохих оноо-6)				6	100%
ДОЛОО. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ					
Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэлнэ					
25	7.1. Компани нь ТУЗ-өөс	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Байгууллагын “Дотоод хяналтын журам” болон	2	100%

	<p>баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байна. ТУЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.</p>		<p>“Мэргэжилтний ёс зүйн дүрэм”-д оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, хамтран ажиллах, зөрчигдсөн тохиолдолд хэрхэн шийдвэрлэх талаар тусгасан байдаг бөгөөд хэрэгжилтэнд нь хяналт тавин ажилладаг.</p>		
26	<p>7.2. Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгана.</p>	<p>Бүрэн хэрэгжүүлсэн.</p>	<p>Жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажилласан мэдээ, мэдээлэл, оролцогч талуудад хамаарах санхүүгийн бус мэдээллийг нарийвчлан тусгаж, ил тод байдлыг хангаж ажилладаг.</p>	2	100%
27	<p>7.3. Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.</p>	<p>Бүрэн хэрэгжүүлсэн.</p>	<p>Компанийн цахим хуудсанд хувьцаа эзэмшигчид болон олон нийтэд зориулсан “Хувьцаа эзэмшигчдэд”, “Захиалга өгөх” гэх мэт булан байдаг бөгөөд үүгээрээ дамжуулан оролцогч талуудад компанийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллүүдийг харах, үйлчилгээ авах боломжийг олгодог.</p>	2	100%
28	<p>7.4. Компанийн ажилтнуудын санал, хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх дотоод журам, нийгмийн асуудлыг</p>	<p>Бүрэн хэрэгжүүлсэн.</p>	<p>Компанийн ажилтнуудын санал хүсэлт өгөх, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх асуудлыг “Дотоод хяналтын журам”-аар зохицуулдаг. 2022 онд “Карьер урамшууллын систем”-ийг шинээр</p>	2	100%

	<i>шийдэх, мэргэжил дээшлүүлэх дотоод журам, ажлын төлөвлөгөөтэй байна.</i>		нэвтрүүлсэн бөгөөд ажилтнуудын мэргэжил дээшлүүлэхтэй холбоотой шалгууруудыг тусгасан байдаг.		
ДҮН (Авбал зохих оноо-8)				8	100%
НАЙМ. КОМПАНИЙН СОЁЛ					
ТУЗ-ийн гишүүд компанид бизнесийн ёс зүйн өндөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрсдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөг болгоно					
29	<i>8.1. Компанийн үнэт зүйлс, алсын харааг оновчтой тодорхойлж, хууль ёсны, ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор ТУЗ нь ёс зүйн дүрмийг батлан, нийтэд мэдээлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.</i>	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	“Арилжаа эрхлэгчдийн холбооны гишүүдийн ёс зүйн дүрэм” болон компанийн дотоод “Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх мэргэжилтний баримтлах ёс зүйн дүрэм”-д заасны дагуу ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулан ажилладаг.	2	100%
30	<i>8.2. Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг ТУЗ, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх “шүгэл үлээгчийн” тогтолцоотой байна.</i>	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн.	“Арилжаа эрхлэгчдийн холбооны гишүүдийн ёс зүйн дүрэм” болон “Дотоод хяналтын журам”-ын дагуу холбогдох асуудлыг хянан ажилладаг. Цаашид “шүгэл үлээгчийн тогтолцоо”-г нэвтрүүлэх тал дээр анхааран ажиллах болно.	1	50%
31	<i>8.2. Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг ТУЗ, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх “шүгэл үлээгчийн” тогтолцоотой байна.</i>	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	“Хөрөнгө оруулалтын зөвлөх мэргэжилтний баримтлах ёс зүйн дүрэм” болон компанийн “Дотоод хяналтын журам”-д ашиг сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэх талаар тусгасан байдаг.	2	100%
ДҮН (Авбал зохих оноо-6)				5	83%
ЕС. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ					
Компани болон ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүндэтгэн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоогоор бүрэн хангана					
32	<i>9.1. Компани оролцогч талуудад өөрийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдал, засаглалын бүтэц,</i>	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь “Мэдээллийн үйл ажиллагааны журам”-ын хэрэгжилтийг ханган оролцогч талуудад хүргэх хугацаат мэдээллүүдийг МХБ болон компанийн цахим	2	100%

	зохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа тухай бүр хүргэнэ.		хуудсаар дамжуулан мэдээлдэг. 2023 оноос эхлэн тухай бүр мэдээлэх мэдээллүүдийг цахим хуудсаараа дамжуулан тогтмол мэдээллэж ажиллах болно.		
33	9.2. Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба тэдэнтэй харилцах, мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь андеррайтер, хөрөнгө оруулалтын зөвлөх, брокерын үйл ажиллагаа эрхэлдэг тул харилцагч, хөрөнгө оруулагч, хувьцаа эзэмшигчдэдээ бусад компанитай харьцуулахад илүү хүрч ажилладаг. “Мэдээллийн үйл ажиллагааны” журамд заасны дагуу цахим хуудсаараа дамжуулан хувьцаа эзэмшигч, хөрөнгө оруулагч нартаа компанийн тухай мэдээ мэдээллийг хүргэдэг бөгөөд хөрөнгө оруулагчдын санал хүсэлтийг www.bdsec.mn цахим хуудас, info@bdsec.mn , BDSec JSC facebook хуудсуудаар дамжуулан хүлээн авч шийдвэрлэдэг.	2	100%
34	9.3. Компани хувьцаа эзэмшигчийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх, мэдээлэл авах зэрэг хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани нь Санхүүгийн зохицуулах хорооны “Хувьцаат компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын зар хүргэх журам”-ын зохицуулалтын дагуу холбогдох хувьцаа эзэмшигчдийн танилцаж болох материалын жагсаалт, хуралд ирж оролцох боломжгүй хувьцаа эзэмшигчдийн онлайнаар оролцох, санал өгөх, мэдээлэл авах нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллаж байна.	2	100%
35	9.4. Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, өмчлөлийн бүтцийн асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдээс санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь	Бүрэн хэрэгжүүлсэн.	Компани үйл ажиллагааны чиглэл, дүрмийн өөрчлөлт, нэмж хувьцаа гаргах зэрэг өмчлөлийн бүтэцтэй холбоотой асуудлуудыг ХЭХ-р хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлдэг бөгөөд хувьцаа эзэмшигчдийн оролцох эрхийг бүрэн хангаж	2	100%

	онцгойлон анхаарна.		ажилладаг.		
36	9.5. Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай байх ба хэрэгжилтийг нийтэд мэдээлнэ.	Бүрэн хэрэгжүүлсэн	Компани нь КТХ-ийн 76.1.17-д заалтаар сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн асуудлыг зохицуулдаг. Мөн компани аливаа сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийхдээ тус хуулийн заалтыг баримтлан хэрэгжүүлдэг тул тухайлсан журам батлах шаардлагагүй гэж үзэж байна.	2	100%
ДҮН (Авбал зохих оноо-10)				10	100%
НЭГДСЭН ДҮН (Авбал зохих оноо-72)				67	91%

Дүгнэлт

"БиДиСЕК ҮЦК" ХК нь нийтэд нээлттэй хувьцаат компанийн хувьд засаглалын тогтолцоогоо тасралтгүй сайжруулах, үйл ажиллагаанд холбогдох хууль болон дүрэм журмуудын хэрэгжилтийг хангахыг зорин ажилладаг.

2022 онд шинэчлэгдэн батлагдсан Компанийн Засаглалын Кодексийн маягтын дагуу “Компанийн засаглалын кодекс”-ийн хэрэгжилтийг хоёр дахь удаа үнэлж үзэхэд 91% буюу хэвийн засаглалтай гэсэн үр дүнтэй үнэлэгдлээ.

Компанийн шинэчилэн баталсан журмуудын хэрэгжилтийн хүрээнд дахин сайжруулах, ил тод байдлыг хангах тал дээр цаашид анхааран ажиллах болно.

7555-1919,
99210566

info@bdsec.mn
erkhemzaya@bdsec.mn

УБ хот, СБД, 8-р хороо, Залуучуудын Өргөн Чөлөө 27/1
“БидиСЕК ҮЦК” ХК-ийн байр